

Програма сприяння функціонуванню української мови в Тернопільській міській територіальній громаді

1. Загальні положення

Програма сприяння функціонуванню української мови в Тернопільській міській територіальній громаді (далі – Програма) розроблена відповідно до Законів України «Про місцеве самоврядування в Україні», «Про забезпечення функціонування української мови як державної», «Про засади державної мовної політики» та на виконання вимог статті 10 Конституції України, яка гарантує всебічний розвиток та функціонування української мови у всіх сферах суспільного життя.

Мова – найважливіший засіб людського спілкування, визначальна ознака держави, безцінна й невичерпна скарбниця культурного надбання народу.

Утвердження державності української мови – це стратегічна мета, реалізація якої забезпечить зміцнення культурно-духовних основ українського народу.

Програма спрямована на популяризацію української мови та культури, формування національної свідомості через найширший спектр культурних, науково-практичних та інформаційних заходів.

2. Мета та основні завдання

Метою Програми є забезпечення культурно-мовних прав громадян відповідно до чинного законодавства України шляхом створення оптимальних умов для функціонування української мови у всіх сферах суспільного життя в Тернопільській міській територіальній громаді.

Основні завдання Програми:

- зміцнити статус української мови як державної ;
- забезпечити використання української мови в усіх сферах суспільного життя;
- посилити функції державної мови як об'єднувачого і консолідуючого чинника в суспільстві і засобу зміцнення державної єдності;
- визначити та здійснити заходи для підвищення культури мовлення;
- розширити простір уживання української мови в засобах масової інформації та інтернет-мережі;
- створити належні умови для вивчення української мови представниками національних меншин Тернопільської міської територіальної громади;
- сприяти мовно-культурному розвитку українців, які проживають за кордоном.

Передбачені кроки покликані формувати національно свідомого громадянина України, який буде здатний реалізувати свої права та виконати покладені на нього Конституцією України обов'язки.

Заходи Програми реалізуються в один етап - з 2022 по 2026 роки.

3. Очікувані результати

Виконання Програми забезпечить:

- практичну реалізацію статті 10 Конституції України щодо всебічного розвитку і функціонування української мови в усіх сферах суспільного життя Тернопільської міської територіальної громади;

- обов'язкове використання української мови як державної в офіційно-діловій сфері, публічному управлінні, засобах масової інформації;

- унормоване функціонування української мови в закладах освіти, культури і науки;

- підтримку наукових розробок, предметом дослідження яких є українська мова, література і культура;

- неухильне дотримання надавачами послуг у сферах торгівлі, медичного, транспортного та соціального обслуговування законодавчих актів щодо використання державної мови в процесі професійного спілкування.

Виконання Програми забезпечить поширення функцій та сфер застосування державної мови, розвиток української культури в усіх її проявах, формування цілісного національного інформаційно-культурного простору.

4. Основні заходи щодо реалізації Програми

Назва напрямку діяльності (пріоритетні завдання)	Заходи і проєкти Програми	Термін виконання заходу	Відповідальні виконавці	Очікуваний результат
Забезпечення дотримання вимог законодавства про державну мову в діяльності органів місцевого самоврядування	Дотримання мовного законодавства при веденні ділової документації у виконавчих органах Тернопільської міської ради та її підпорядкованих структурних підрозділах	постійно	Виконавчі органи Тернопільської міської ради	Популяризація української мови та культури
	Неухильне використання української мови при проведенні конкурсів щодо заміщення вакантних посад в органах місцевого самоврядування	постійно	Виконавчі органи Тернопільської міської ради	Забезпечення вимог чинного законодавства України про мову
	Забезпечення проведення щорічних навчань з ділової української мови працівників виконавчих органів Тернопільської міської ради	постійно	Відділ кадрового забезпечення	Підвищення рівня професійної компетентності, практичних навичок усного і писемного спілкування
Підвищення рівня володіння державною мовою серед населення	Неухильне дотримання закладами дошкільної, загальної середньої, позашкільної, професійно-технічної, передвищої освіти провадження освітнього процесу українською мовою	постійно	Управління освіти і науки Управління культури і мистецтв Управління розвитку спорту та фізичної культури	Підвищення рівня інформованості педагогічних працівників, учнів та студентів

	Дотримання вимог законодавства про державну мову при проведенні культурно-масових, туристичних, спортивно-масових та молодіжних заходів	постійно	Управління освіти і науки Управління культури і мистецтв Управління розвитку спорту та фізичної культури Управління сім'ї, молодіжної політики та захисту дітей Суб'єкти господарювання	Забезпечення вимог чинного законодавства України про мову
	Виконання вимог законодавства про державну мову під час демонстрування кінофільмів	постійно	Управління культури і мистецтв	Забезпечення вимог чинного законодавства України про мову
Сприяння функціонуванню державної мови в усіх сферах суспільного життя	Використання в закладах дошкільної, позашкільної, загальної середньої, професійно-технічної освіти навчальної літератури українською мовою	постійно	Управління освіти і науки Управління культури і мистецтв	Забезпечення вимог чинного законодавства України про мову
	Упровадження норм нової редакції Українського правопису в освітньому процесі	постійно	Управління освіти і науки	Забезпечення вимог чинного законодавства України про мову
	Викладання мовних дисциплін на курсах підвищення кваліфікації педагогічних працівників	постійно	Управління освіти і науки	Забезпечення вимог чинного законодавства України про мову

	<p>Проведення міських конкурсів знавців української мови, культурно-просвітницьких заходів з ушанування державної мови в закладах освіти, квестів для учнів закладів загальної середньої освіти «Мовні таємниці вулиць Тернополя», конкурсів інтерактивних плакатів «Краса і сила української мови», відеороликів тощо</p>	<p>постійно</p>	<p>Управління освіти і науки</p>	<p>Популяризація української мови серед учнівської молоді, підвищення рівня володіння рідною мовою</p>
	<p>Проведення міських етапів усеукраїнських і міжнародних мовно-літературних конкурсів: Міжнародного мовно-літературного конкурсу учнівської та студентської молоді імені Тараса Шевченка; Міжнародного конкурсу знавців української мови імені Петра Яцика; Усеукраїнського конкурсу учнівської творчості під гаслом «Об'єднаймося ж, брати мої!»; Усеукраїнського фестивалю-конкурсу учнівської та студентської творчості імені Марії Фішер-Слиж «Змагаймося за нове життя!», присвяченого Лесі Українці; Міжнародного проєкту-конкурсу</p>	<p>постійно</p>	<p>Управління освіти і науки</p>	<p>Популяризація української мови серед учнівської молоді, підвищення рівня володіння рідною мовою</p>

	«Тарас Шевченко єднає народи»;			
	Проведення культурно-просвітницьких заходів, спрямованих на популяризацію української мови та культури, збереження духовно-історичної спадщини України	постійно	Управління освіти і науки Управління культури і мистецтв	Виховання в учнів та студентів патріотизму, любові до рідного слова
	Проведення книжкових фестивалів, флешмобів, читацьких форумів, бібліотечних уроків, виставок літератури, інтерактивних виставок про українську мову тощо	щорічно	Управління освіти і науки Управління культури і мистецтв	Популяризація української книги та культури
	Створення інтерактивних вебресурсів для проведення уроків української мови, відеоуроків української мови для Всеукраїнського загалу	щорічно	Управління освіти і науки	Підвищення рівня викладання української мови
	Розробка українськомовних продуктів – методичних посібників, сценаріїв культурно-масових заходів, науково-методичних рекомендацій – для працівників закладів освіти та культури	постійно	Управління освіти і науки Управління культури і мистецтв	Забезпечення вимог чинного законодавства України про мову
	Розміщення на офіційних вебсайтах і сторінках соцмереж закладів освіти і культури інформації про норми української літературної мови, історію української державності, культурно-мистецьку спадщину українського народу	постійно	Управління культури і мистецтв	Підвищення рівня інформованості населення з питань функціонування та розвитку української мови і культури

	Підтримка громадських ініціатив, спрямованих на популяризацію української мови	постійно	Управління цифрової трансформації та комунікацій зі ЗМІ	Підвищення рівня інформованості населення з питань функціонування та розвитку української мови і культури
	Проведення заходів щодо поширення української мови серед дітей та молоді як невід'ємної частини національно-патріотичного виховання	постійно	Управління сім'ї, молодіжної політики та захисту дітей	Підвищення рівня інформованості населення з питань функціонування та розвитку української мови і культури
	Неухильне дотримання надавачами послуг у сферах торгівлі, транспорту і соціального обслуговування законодавства про державну мову	постійно	Управління торгівлі, побуту та захисту прав споживачів Управління соціальної політики Управління транспортних мереж та зв'язку Відділ «Центр надання адміністративних послуг» Суб'єкти господарювання	Зміцнення статусу української мови у сфері обслуговування
	Дотримання мовної стійкості споживачами та надавачами послуг у сферах торгівлі, транспорту і соціального обслуговування	постійно	Управління торгівлі, побуту та захисту прав споживачів Управління соціальної політики Управління транспортних	Популяризація української мови у сфері обслуговування

			мереж та зв'язку Відділ «Центр надання адміністративних послуг» Суб'єкти господарювання	
	Забезпечення права громадян на отримання медичного обслуговування державною мовою	постійно	Відділ охорони здоров'я та медичного забезпечення	Забезпечення вимог чинного законодавства України про мову
	Підтримка проєктів, спрямованих на ознайомлення іноземців із українським мовно-культурним світом	постійно	Управління стратегічного розвитку міста	Популяризація української мови
	Забезпечення дотримання мовного законодавства у сфері реклами	постійно	Управління муніципальної інспекції, Управління містобудування, архітектури та кадастру Управління стратегічного розвитку міста	Формування інформаційно-культурного простору

Міський голова

Сергій НАДАЛ

